ZESDE JAARGANG. No. 2. 1 APRIL 1916

DE SWASTIKA

DRIEMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT VOOR DE STUDIE VAN SYMBOLIEK, VRIJMETSELARIJ EN AANVERWANTE ONDERWERPEN

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN.

In het O.·. Arnhem is een △ opgericht door een aantal in de nabijheid van deze plaats wonende leden onzer Orde. Reeds kwam een groot aantal aanvragen van profanen in, zoodat wij hoop hebben dat hier een krachtige loge zal kunnen ontstaan.

.·.

Het in de vorige aflevering van dit periodiek voorkomende opstel over "Vrijmetselarij en de Orde der Algemeene Gemeenschappelijke Vrijmetselarij" is thans in brochure-vorm verschenen, voorzien van vier illustraties. De loge no. 43 in het O.·. Hilversum nam de verspreiding van duizend exemplaren voor hare rekening. Een tweede duizendtal werd verzonden naar Indië, waar de Gedeputeerd Vertegenwoordiger de verspreiding er van op zich nam. Een derde duizendtal wordt hier te lande verzonden door den Vertegenwoordiger zelf, aan besturen van de loges van het Groot-Oosten, bekende leden van die Orde, tijdschriften enz. Degenen die meenen een aantal van deze brochure nuttig te kunnen plaatsen, kunnen daarvan een beperkt aantal exemplaren gratis bekomen door deze aan te vragen bij den Vertegenwoordiger. De tijd om naar buiten krachtig op te treden is voor onze Orde gekomen en de brochure leent zich er goed voor om de aandacht op ons werk te vestigen.

.·.

Voor de loge "les Amis Philantropes" in het O.·. Brussel ontving ik nog in dank van de loge no. 53: f 30.—, van de loge te Genève f 22.02, uit Amerika, 2e storting f 340.—.

Met de 1e zending uit Amerika (f 300) en de gift van loge no. 43 (f 37) dus totaal op heden: f 729.02. De bedragen deed ik reeds toekomen aan de loge in het O.·. Brussel, die zeer getroffen is door den ruimen steun door onze jonge Orde verleend, temeer waar deze

bijdrage kwam op een oogenblik dat de arbeid, waarvoor de metalen bestemd waren, zou moeten worden stop gezet bij gebrek daaraan, en thans dit moeilijk oogenblik overbrugd werd.

Uit de mij geworden mededeelingen blijkt overvloedig dat wij hier een hechten band met deze BB.·. gelegd hebben.

.·.

Uit Italië gewerd mij het bericht dat Br.·. Prof. Saverio Fera 33° is ingegaan tot de Eeuwige Grootloge. Hij was een daar te lande zeer bekend en gezien man, die in de laatste jaren voor zijn verscheiden, na zijn overgang — met enkele loges der mannelijke Orde — tot onze Gemengde Orde, veel voor ons werk in Italië heeft gedaan. Waar Italië een der moeilijkst te bearbeiden landen was voor onze denkbeelden, en hij inderdaad veel bereikte, kunnen wij nagaan dat hij ingespannen moet gestreefd hebben om het verkregen resultaat tot stand te brengen.

Moge hij na groote verlichting en rust weder tot ons keeren om zijn arbeid op dit gebied voort te zetten!

.·.

De Loge no. 43 in het O.·. Hilversum zal op 3 April in het Gebouw "De Vereeniging" eene openbare vergadering houden, waar Zr.·. Westrik—Westers, die hare sporen op dit gebied reeds in Indië verdiende, een voordracht zal geven over "De Vrouw in de Vrijmetselarij". De voordracht wordt nader aangekondigd in de plaatselijke bladen en er werden tal van uitnoodigingen verzonden.

.·.

Er zijn nog velen die niet inzien dat **nu** de tijd gekomen is krachtig naar buiten op te treden. De tijd **is** gekomen "onze poorten zeer wijd open te zetten". Zeker. En de loges die begrijpen dat dit zoo is, zullen ervaren dat inderdaad een reusachtige taak ons wacht, dat de candidaten ons als het ware zullen toegevoerd worden.

Wij hebben nu voldoende lang tijd gehad ons voor te bereiden op de arbeid die voor ons ligt. Laten wij toonen dat wij gereed zijn, onzen tijd nuttig besteed hebben, en bereid zijn steeds talrijker wordende scharen van zoekers op te nemen en te leiden.

.·.

In verband met de in deze aflevering voorkomende verhandeling van Br.·. Asbeek Brusse deel ik hierbij mede dat ik hoop maatregelen te kunnen treffen om het orgaan *Lux Orientis* te maken tot een kanaal van officieele mededeelingen voor de leden onzer jurisdictie en wel van zoodanige mededeelingen, die binnen den getanden rand moeten blijven.

Het zal dus wenschelijk zijn dat alle leden, althans alle Loges en Driehoeken, het periodiek regelmatig ontvangen door er zich op te abonneeren. v. G.

HET EEN EN ANDER OVER MAÇONNIEKE LITTERATUUR.

In dit artikel is het mijn plan Uwe aandacht te vestigen op het een en ander, dat naar ik meen behoort tot een van de eerste plichten van hen, die als leden zijn opgenomen in onze Algemeene Gemeenschappelijke Vrijmetselarij.

Juist door de hoogst eigenaardige verhouding, die er bestaat tusschen onze Orde en alle overige takken van de Vrijmetselarij, meen ik verplicht te zijn, het ondervolgende aan U voor te leggen en in ernstige overweging te geven.

Waar de overgroote meerderheid der Grootmachten van de Mannen-Vrijmetselarij onze Orde nog steeds blijft beschouwen als niet-maçonniek, dan wel als irregulier, als clandestien, daar rust op ons niet alleen de heilige taak de oogen der leden van die Grootmachten te openen voor het goed recht van het bestaan onzer Orde, die even regulier is als de hunne, maar ook de gestrenge verplichting om door geheel ons optreden te toonen, dat wij niet maar zich vrijmetselaar noemende personen zijn, doch werkelijk in den waren zin des woords ook Vrijmetselaar zijn, Bouwers aan den grooten Tempel van Salomo, om daarin de menschheid te dienen op de wijze als de K.·. K.·. ons dat voorschrijft.

Alleen dan verwacht ik goede resultaten van ons werken; alleen dan zie ik voor mij een schoone toekomst, waarin de Algemeene Gemeenschappelijke Vrijmetselarij niet alleen geduld wordt door de andere maçonnieke lichamen, maar ook ten volle erkend en naar haar innerlijke waarde geschat, terwijl beide takken van de Vrij-

metselarij eendrachtig samenwerken aan het in waarheid zoo schoone doel: de harmonische ontwikkeling van de menschheid tot een hoogeren trap van waarachtig mensch-zijn.

Dat is te bereiken door de verschillende zaken in toepassing te brengen, waarvan studie zeker wel een van de voornaamste is. Vandaar dan ook dat ik mij het meest hiermede zal bezighouden, zullende dan de andere zaken onwillekeurig hiermede ter sprake komen, dan wel later aan het slot nader worden behandeld.

De naam Leerling, die den nieuw-aangenomene in de Orde wordt gegeven, duidt immers zoo terecht aan dat er geleerd moet worden aan den kant van den neofiet, terwijl om dit doel te kunnen bereiken, onderwijs moet worden gegeven door de ouderen, waarvoor de Meesters, zooals deze naam ook weer aangeeft, in de allereerste plaats zijn aangewezen.

Leeren en onderwijzen, dat zijn dus de twee eerste zaken, die noodig zijn tot verwezenlijking van het doel, het zich gereed maken voor de volgende verhooging tot Gezel en als deze graad eenmaal is bereikt, is het weder leeren en onderwijzen om het naastvolgende punt te bereiken op de maçonnieke ladder en zoo gaat het steeds maar door, tot het hoogste punt bereikt zal zijn.

Steeds dus maar leeren en aan den anderen kant ook steeds maar onderwijzen, hoe ver men het ook in de Vrijmetselarij moge hebben gebracht. En zoo zal dan ook wel worden ingezien, dat de gelegenheden verschaft moeten worden om zoowel dat leeren als dat onderwijzen te kunnen doen plaats hebben.

Wanneer wij werkelijk in kennis wenschen te komen met die gelegenheden, dan zullen wij zien, dat zij meer overvloedig aanwezig zijn dan wij oppervlakkig zouden meenen, en dat wij dus kans te over hebben, om te voldoen aan de meest uitgebreide verlangens op dit gebied. Het is alleen maar een quaestie van aanpakken en gehoor geven aan de raadgevingen die terzake zoo ruimschoots worden gegeven.

Een nadere beschouwing zal dit duidelijk doen zien.

Het komt mij voor, dat wil ons rituaal en de ritueele wijze van werken in onze Loges werkelijk nut uitoefenen, wij het ook geheel onder de knie moeten hebben. Ik ben namelijk van meening, dat bijvoorbeeld bij de ritueele opening van de Loge ieder van de aan-

wezigen volkomen op de hoogte moet zijn niet alleen van de opvolging der verschillende handelingen, maar ook en wel voornamelijk van de zaken, welke door die ritueele handelingen worden voorgesteld m.a.w. men moet weten, waarvan deze opeenvolging van handelingen eene voorstelling is.

Is men daarvan op de hoogte, dan kan men zich geheel in die handelingenreeks gedurende de volbrenging er van inleven; middels zijne gedachten kan men er de noodige kracht toe bijbrengen, terwijl men, al naargelang men meer of minder idealistisch is aangelegd, ook meer of minder van zijn idealen in die gedachten kan leggen waardoor de harmonische atmosfeer in de Loge ook weer zooveel grooter zal zijn en daardoor ook weer zooveel gunstiger op de aanwezigen zal terugwerken.

Velen, zoo niet allen, zullen mij, naar ik hoop toestemmen, dat door op die wijze te handelen, er een machtige invloed van zulk een bijeenkomst over de aanwezigen moet uitgaan, een invloed, die lang zal blijven nawerken ook dan, wanneer wij den Tempel zullen hebben verlaten en weer teruggekeerd zijn tot het gewone dagelijksche leven, waar veel aardsch gedoe ons omringt en veelal tracht omlaag te trekken uit de hoogten, waarop wij vertoefden, toen wij te zamen in den Tempel waren.

Hoe meer een ieder der aanwezigen medewerkt om die harmonische atmosfeer krachtig te doen zijn, hoe meer er ook van in ons binnenste zal blijven naklinken, hoe meer die hartetrillingen ons zullen steunen in het dagelijksch leven en ons zullen aansporen om er naar te luisteren en onze handelingen daarnaar te richten.

Het zal als het ware zijn, alsof een uiterst zachte stem in ons binnenste ons telkens er aan helpt herinneren, dat wij behooren tot de werklieden van die Loge, zoodat wij verplicht zijn om zoo goed mogelijk te volbrengen, wat door haar van ons verlangd wordt.

Doch bovendien zullen die heerlijke hartetrillingen ons telkens weer krachtig doen verlangen naar het oogenblik, dat we weer op kunnen gaan naar den Tempel, om ons te laven, opnieuw en in volle teugen, aan wat daar voor ons verkrijgbaar wordt gesteld en zullen wij het ons doen betreuren, wanneer door bijzondere omstandigheden wij verhinderd zijn de bijeenkomst bij te wonen en verplicht zijn een briefje te schrijven om onze afwezigheid te verontschuldigen.

Niet alleen dus, dat wij er door gesterkt worden in ons pogen om de Vrijmetselarij in ons dagelijksch leven te verwezenlijken, maar ook wordt alle lauwheid en onverschilligheid in het Logebezoek er door weggebannen uit ons.

Hieruit kan dus de gevolgtrekking gemaakt worden, dat wij ons ritueel moeten kennen, zoo goed als maar eenigszins mogelijk is, terwijl ook voorkomen wordt dat ieder Voorz. Mr. van het ritueel maar wat op zijn eigen houtje tot stand brengt en daardoor veel van de waarde verloren doet gaan. Daarom is het zoo goed, dat werd voorgeschreven, dat ieder nieuw lid der Loge een ritueel voor zijn graad moet ontvangen. Ik zou daarbij dan ook den raad willen geven, om direct na de plechtige inwijding in de Orde te beginnen het eens ernstig na te lezen en onder het lezen zich de verschillende zaken, zoo pas nog doorgemaakt, weer levendig voor den geest te roepen, opdat de doode letters beginnen te leven; om te trachten die verschillende zaken goed te overdenken en na te gaan, wat wel voor den nieuweling de inhoud er van kan zijn.

In één woord, men moet beginnen dit studieboek bij uitnemendheid zoo spoedig mogelijk te bestudeeren. Daarbij kan de Loge zelf heel veel hulp bieden, door een der Meesters aan te wijzen, die op geregelde tijden met de nieuw-aangenomenen het ritueel in een ernstige studie doorgaat, hun de diepere beteekenis van de symbolen blootlegt en de Leerlingen ook zelf doet kenbaar maken wat zij in die symbolen meenen te moeten lezen.

Zoo wordt over en weer geleerd en gegeven of onderwezen, en van het nut van zulk een studie zal nu wel een ieder overtuigd zijn. Bovendien zal onwillekeurig tusschen Leerling en Meester een zekere band van genegenheid en vertrouwelijkheid ontstaan, die natuurlijk zeer veel zal bijdragen tot de eendracht in de Loge, een zaak, die vooral hier bij ons een allereerste vereischte behoort te zijn, wil er waarachtig goed werk geleverd worden; wil zij waarachtig een centrum van geestelijke kracht vormen. Men onderschatte derhalve de waarde van zulke studie-bijeenkomsten in geenen deele.

Uit het voorgaande zal men zeker wel hebben opgemaakt, dat naar mijne innige overtuiging het ritueel het meest belangrijke schriftuur is, dat wij in de Loge aantreffen. En ik wil dan ook wel daaraan toevoegen en eerlijk erkennen, dat, waar wij allen weten,

dat dit rituaal nog niet het Ware Rituaal is voor de Ware Inwijding, ik toch ten zeerste de meening ben toegedaan, dat, als wij het nu verkregene maar zoo goed mogelijk in toepassing brengen, het zoo goed mogelijk leven en belevendigen, en onze innige verlangens er op richten om het zoo volkomen mogelijk op te volgen, eenmaal het oogenblik zal aanbreken, dat ons meer zal worden gegeven, wat met het Ware overeenstemt, om ten slotte dat Ware zelf te ontvangen.

Er kan dan ook niet genoeg studie van het Rituaal worden gemaakt naar mijne meening.

Waar in dat rituaal ons tableau is aangegeven, daar is het Tableau de tweede zaak, die onze aandacht vraagt. Ook dit behoort ernstig bestudeerd; de beteekenis van de daarop voorkomende symbolen moet gemeengoed worden van de Leerlingen. Zij zelf moeten ieder symbool op zichzelf leeren begrijpen, trachten het zoo goed mogelijk te lezen en daarna het verband tusschen allen te zamen trachten na te speuren. Ook daarbij zal de hulp van de Meesters een niet te onderschatten waarde hebben, en zal het goed zijn, om de geleidelijk verkregen inzichten vast te leggen en telkens, wanneer er weer nieuwe inzichten verkregen worden, die bij de reeds eerder verkregene te voegen, zoodat er als het ware een leiddraad bij de studie van wordt gemaakt, waaruit weer jongere generaties de noodige kennis kunnen putten.

Op die wijze zal groote kennis worden opgedaan en het inzicht verkregen worden, dat de symbolen en het tableau in zijn geheel de bron van kennis zijn van den Vrijmetselaar en zij niet, zooals ik wel eens door anderen hoorde zeggen, slechts dienen om gebruikt te worden in toespraken tot het wedergeven van mooie beelden.

Het Rituaal en de symbolen vormen niet, zooals wel eens beweerd wordt een soort van poppenkast, die even goed zou kunnen worden afgeschaft, omdat ze toch eigenlijk nergens voor dient, integendeel, voor een ieder, die tracht waarachtig Vrijmetselaar te zijn, vormen zij zijn schoonste bezit, waaruit hij zijn meest ernstige levensbeschouwing kan putten, waaruit hij zijn levenswijsheid en zijn levenskunst kan verwerven.

Ik juich dan ook ten volle de meening toe, welke ik kort geleden hoorde verkondigen, dat het zoo goed zoude zijn, wanneer ieder

maçon dagelijks, voordat hij zich aan zijn dagtaak begeeft, gedurende enkele minuten zich de moeite getroostte om de symbolen ieder op zichzelf en dat een week of een maand lang aandachtig te overpeinzen. Wanneer dat werkelijk zoude worden gedaan, dan zou men alras bemerken, welke merkbare invloed daardoor op zijn dagelijksche werk en ook op zijn geheele inwezen zou worden uitgeoefend. Een ieder zou het eens kunnen beproeven en terzake zijne ondervindingen opdoen. Met ernst en volharding begonnen en voortgezet, zal het resultaat beslist verrassend zijn.

Doch stappen wij nu van dit onderwerp af.

Ik sprak zoo pas van de wenschelijkheid, om de ten aanzien van de symbolen verkregen inzichten vast te leggen en deze zooveel mogelijk uit te breiden. Hierop doorgaande komt het mij voor, dat het meeste nut daarvan verkregen kon worden, wanneer de verschillende Loges er toe overgingen onderling die verworven inzichten uit te wisselen; hierdoor toch worden zij in ruimer mate het gemeengoed van de leden der Orde, terwijl een ieder er uit zal kunnen trekken wat hem in verband met zijn richting van denken het meest symphathiek is. Bovendien worden de symbolen dan ook van meer kanten bekeken en zullen de verkregen inzichten ook meer en meer de waarheid nabij kunnen komen.

Om die uitwisseling te vergemakkelijken lijkt het mij het beste toe, dat de Loges de verkregen resultaten aanbieden aan de redacties van de maçonnieke organen, die dan voor de verdere verspreiding onder de leden der Orde en van andere maçonnieke Orden zorg dragen. Zoo komen zij onder veler oogen en kunnen zij als zaden in veler gemoed worden uitgezaaid.

Op die wijze wordt wat in meer of minder beperkten kring wordt verkregen over groote kringen uitgestort en kan licht verspreid worden, waar nu nog duisternis heerscht.

Het moet dan ook het streven van de bestaande periodieken zijn, dergelijke stof te verkrijgen en men zal dan ook, wanneer men daar navraag naar doet, ten antwoord krijgen, dat dit werkelijk het streven dier tijdschriften is. Gaarne stellen zij zich beschikbaar voor de ontvangst van dergelijke stof.

Zoo zijn wij dan als van zelf gekomen op het onderwerp: de maçonnieke litteratuur.

Waar onze Orde op het oogenblik nog door de Orde van Vrijmetselaren, ressorteerende onder het Groot-Oosten der Nederlanden, om bij ons eigen land te blijven stilstaan, niet wordt erkend, daar is het aantal tijdschriften, in onze taal uitkomende voor de leden onzer Orde zeer gering; er bestaan er maar twee, namelijk "De Swastika" en "Lux Orientis", waarvan het eerste ook door profanen gelezen kan worden, terwijl het laatste alleen voor Vrijmetselaren verkrijgbaar is.

Aangezien ik een der oprichters ben van laatstgenoemd tijdschrift, kan ik hier dan ook precies de reden van zijn oprichting bekend maken. Toen wij in Indië onze eerste Loge onzer Orde gesticht hadden, en er onder de leden dier Loge meerderen waren, die tengevolge van het niet te Batavia wonen, niet altijd in de gelegenheid waren de Loge-Bijeenkomsten mede te maken, werd het wenschelijk geacht, die leden zooveel mogelijk op de hoogte te brengen van wat er in de Loge plaats greep en hun ook de noodige lectuur te verschaffen, waaruit zij het noodige zouden kunnen putten. Tevens kwam daar de gedachte bij om door het aanwenden van pogingen om ook lezers onder de Leden der Mannen-Vrijmetselarij te krijgen, deze in kennis te stellen met het doel en streven van onze Loge en zoo ook indirect van onze Orde. Op die manier toch hoopten wij hunne oogen te openen voor het feit, dat wij in onze Orde waarachtige Vrijmetselarij beoefenen en dat de woorden irregulier en clandestien geenszins voor onze Orde waren gemaakt.

Dit periodiek stelde zich derhalve ten doel studiemateriaal te verschaffen aan de eigen leden en aan onze medebroeders uit de andere Orde, doch beperkte zich alleen tot de Vrijmetselaren.

De Swastika stelt zich hetzelfde doel, doch gaat in de uitvoering daarvan verder, doordat dit tijdschrift de ernstig zoekende profanen tracht te bereiken en hen op de hoogte wil stellen van wat Vrijmetselarij is met alles wat daarmede samengaat.

Door zijn optreden kan zeker heel veel nut gesticht worden, ware het ook maar alleen, dat de profanen nu uit dat tijdschrift ontwaren, met welke zaken de Vrijmetselarij zich bezighoudt, waardoor de meeningen ten aanzien van de Maçonnerie kunnen worden gewijzigd. Doch het nut strekt zich veel verder uit; daar het tijdschrift ook het noodige bekend maakt omtrent de Alg. Gem. Vrijm., worden

de oogen van de ernstig strevende vrouw voor haar geopend, zoodat zij weet, tot welke organisatie zij zich zal wenden, wanneer de drang in haar levendig wordt, om zich aan Vrijmetselarij te gaan geven. Is dit een niet te onderschatten werkzaamheid van dit tijdschrift, eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat het ook tal van zeer lezenswaardige artikelen bevat, waaruit wij leden van deze Orde heel wat kennis kunnen verzamelen.

Ik schroom dan ook geenszins om het bij allen ter aanschaffing en bestudeering aan te bevelen. Het is voor ons, leden der A.G.V., een tijdschrift vol groote waarde.

Waar het echter in handen komt ook van profanen, is het duidelijk, dat zaken die niet direct aan de buitenwereld mogen worden ter kennisse gebracht, daarin niet kunnen worden opgenomen, zoodat daarvoor een periodiek zal moeten gezocht, dat alleen voor Vrijmetselaren verkrijgbaar is gesteld, zooals dat het geval is met het tijdschrift Lux Orientis, waarvan ik U reeds zeide, dat het uitsluitend bestemd is tot het geven van artikelen voor onze medebroeders van beide Orden.

Ik wensch mij niet te begeven in eenige beoordeeling van dit tijdschrift, doch wel mag ik er gerust voor uitkomen, dat het mijn mede-redacteur Mr. Vreede en mij hoogst aangenaam zoude zijn, wanneer gij en uwe medebroeders in de andere Loges het zouden willen gebruiken om er hunne geesteskinderen in te doen opnemen en wanneer gij allen er met ons toe zoudt willen medewerken, om het in het bezit te doen geraken van een zoo groot mogelijk aantal maçons van onze Orde zoowel als van de Mannen-Vrijmetselarij, opdat het daarin gegeven zaad zoo ver mogelijk zoude kunnen worden verspreid en als het kon zoude mogen opgroeien in de harten van hen, die op het oogenblik nog weinig of niets gevoelen voor ons streven, eerstens om al meer en meer de vrouw in de Orde te doen opnemen, tweedens om meer geestelijk leven te doen geboren worden in de Mannen-Vrijmetselarij.

Want ach, in dit opzicht bestaat er zulk een hopelooze lauwheid bij onze medebroeders in de Zuster-Orde en als wij dat weten, dan geloof ik goed te raden, wanneer ik de meening uitspreek, dat het uw aller innige wensch is, dat de Vrijmetselarij al meer en meer terug zal keeren naar de oorspronkelijke toestanden van haar bestaan;

dat zij al meer moge worden het evenbeeld van de oude mysteriën, waaruit zij naar onze meening werd geboren om zoodoende der menschheid al meer en meer de gelegenheid te geven zich te laven aan de immervloeiende bron van helder Licht, dat echter door de menschheid voor de overgroote meerderheid nog maar niet wordt opgemerkt.

Daartoe mede te werken, komt mij voor een genot te zijn voor ieder, die zich met liefde aan de Vrijmetselarij heeft gegeven. En daarom, laat mij U thans mededeelen, hoe ik mij voorstel, dat dat doel bereikt kan worden.

Eerstens door den inhoud van dat periodiek aandachtig te bestudeeren en te trachten nut te trekken uit hetgeen uwe medebroeders de goedheid hadden U daar aan te bieden.

Tweedens door het bestudeerde met anderen te bespreken en hun als het ware te doen deelen in hetgeen gij daaruit tot U hebt kunnen nemen.

Derdens door de door U gemaakte studiën daarin te doen opnemen, opdat anderen er ook hun nut van kunnen trekken, indachtig aan het ideaal, dat wij ons stellen, namelijk om te trachten kanalen te worden voor de kennis, die ons wordt geschonken, alsook aan het feit, dat hoe meer wij trachten te geven, hoe meer het ons ook wordt vergund te geven.

Ziet, wanneer wij werkelijk studeeren, hetzij ieder voor onszelf, hetzij meerderen te zamen in een studiegroep, dan zal er geleidelijk heel wat materiaal verkregen en verzameld worden, dat weer aan anderen kan worden doorgegeven en ook hunne harten zal kunnen verkwikken.

En wanneer het U waarachtige ernst is, dan zult gij aanschouwen, dat door Uw voorbeeld aanleiding gevonden zal worden tot navolging. Juist waar onze Orde en onze Loge nog jong zijn en de gloed en de kracht der jeugd nog door haar straalt, moeten wij daarvan gebruik maken om er mede te woekeren en nieuwe kracht te geven aan de lichamen, waar die kracht door hun hoogeren ouderdom verloren is gegaan.

Daarom roep ik U toe met eenigen klem: studeert en maakt dat ook anderen zich aan de studie zetten; werkt en pluist na en roept weer uit de vergetelheid terug, opdat niet alleen onze eigen Orde

er de vruchten van moge plukken, doch ook onze Zuster-Orde er van kunne profiteeren. Hoe meer wij in dien geest werken, hoe eerder de oogen geopend zullen worden van hen, die ons nu nog niet willen erkennen, waardoor zij geleidelijk ons voorbeeld zullen gaan volgen; zoodoende zal de Vrijmetselarij weer in de oude banen worden gestuurd, die haar zullen brengen op dat verheven standpunt, waarop zij behoort te staan.

En zoo zal dan ook langzamerhand een uitwisseling komen van de geestesvruchten in beide Orden gerijpt, waarmede ook wij ons weder zullen kunnen voeden en die ons ook weer zullen kunnen doen groeien en zoo zal al meer en meer de menschheid gebaat worden door den arbeid, welken wij hebben verricht, verricht ondanks de moeilijkheden, die ons daarbij van verschillende zijden in den weg werden gelegd, doch die ons, in plaats van tegen te houden, juist aanspoorden om ze te overwinnen, bewust van het waarachtig goede, dat wij in onze Orde meenden te moeten zien.

Dienen der menschheid uit zuivere broederliefde, doet ons iederen mensch als onzen werkelijken broeder aanzien wien wij de hand toereiken om met ons te gaan langs het smalle moeilijke pad, stijl bergopwaarts, naar den helder lichten Tempel daar boven op den uitersten top, waar de mensch in werkelijkheid MENSCH zal zijn geworden, wanneer hij aldaar zal zijn aangekomen.

Zusters en Broeders, is hetgeen ik U hier geschetst heb, niet een heerlijk ideaal, een ideaal, dat ons aanspoort om er al onze krachten voor in te spannen, om er met de grootste volharding aan te arbeiden? Zijt gij het niet met mij eens dat wij dit in waarheid zullen kunnen bereiken, wanneer wij er maar onze krachten met liefde en volle toewijding aan geven?

Daarom Zzr. en Bbr. moet er gestudeerd worden, zooveel als dit mogelijk is. Er moet om zoo te zeggen geen dag voorbijgaan zonder dat wij op zijn minst een half uur besteed hebben om een of ander maçonniek onderwerp te bestudeeren, zoodat wij met kennis van zaken kunnen optreden en een ieder te woord kunnen staan, die ons hetzij om inlichtingen vraagt, hetzij het goed recht van ons bestaan betwist.

Laten wij niet het voorbeeld volgen van onze medebroeders uit de andere Orde, die zelf weinig of niets van de Vrijmetselarij weten

en het gemakkelijker vinden, om anderen, die meenen iets te weten, gewoonweg na te spreken, doch die de werkelijke bestudeerders der Vrijmetselarij, de werkelijke voormannen hunner Orde zoo goed als negeeren, omdat deze met zaken voor den dag komen, die zij te lastig vinden om te begrijpen en om zelf na te gaan, en die zij met een zekere bevooroordeeling, op wanbegrippen gegrond, angstvallig beschouwen en zoodoende met een afwijzend gebaar van zich afstooten.

Laten wij niet het voorbeeld volgen van die velen, die steeds den mond vol hebben over de geheimen der Vrijmetselarij, welke echter in werkelijkheid geen geheimen zijn, doch welke dat voor hen wel zijn, omdat zij er zelf niets van afweten; dezulken trachten hun onwetendheid te verbergen door heel gewichtig gedoe en gepraat over het bewaren van geheimen.

Integendeel laten wij ons volkomen gereed maken, om, wie het ook wezen moge, zoo goed mogelijk te woord te kunnen staan en hem te bewijzen, dat wij weten, veel meer weten dan de overgroote meerderheid van onze medebroeders, waardoor zij tot het inzicht moeten komen, dat er nog veel, heel veel zelfs aan hun wijze van werken ontbreekt en dat zij veel kunnen leeren door ons niet alleen niet te verketteren, maar eerlijk en uit de volheid van hun gemoed te erkennen, dat wij een beteren kijk op de zaken hebben en de K. K. meer waarlijk beoefenen dan door hen wordt gedaan.

En dat zal mogelijk wezen, wanneer wij ons werkelijk met hart en ziel trachten te geven aan onze Orde; wanneer wij naar waarheid ons verstandelijk en geestelijk trachten in te werken in de schoone zaak, tot welke wij zijn toegetreden, omdat er in ons was een drang om een klein steentje bij te dragen in het werk voor de groote menschheid; omdat wij behoefte hadden het inwezen der groote humaniteitsgedachte te helpen verwezenlijken.

Van den vroegen morgen, dat wij de oogen ontsluiten tot aan den laten avond dat wij arbeidensmoe weder rust gaan zoeken in krachtgevenden slaap, moet er steeds in ons binnenste een stem weerklinken, die ons herinnert aan het feit dat wij zijn toegetreden tot eene Orde, die er naar streeft de veelzijdige harmonische ontwikkeling der menschheid te bevorderen.

Een juist inzicht in de grootschheid van die taak zal ons er toe

aansporen om te trachten met eigen en gezamenlijke krachten zooveel mogelijk kennis en wijsheid in ons op te nemen en daarna weder door te geven aan onze onmiddellijke omgeving, opdat ook deze profiteere van al hetgeen ons in zoo groote mate het harte bekoort en voorbereid moge worden om te goeder tijd ook zelf het licht te zoeken en te vinden, waar het thans nog volslagen duisternis voor hen is.

Geeft dus Zzr. en Bbr. zooveel als in uw vermogen is van hetgeen door u is en wordt vergaard aan kennis en wijsheid aan uwe onmiddellijke omgeving en middels de bestaande en u genoemde periodieken uwer Orde ook in ruimeren kring aan uwe medeleden van de Vrijmetselarij en aan uwe profane Broeders; helpt naar uw vermogen het streven dier periodieken te bevorderen door eigen woord en daad en maakt het zoodoende mogelijk, dat een rijk vloeiende bron van kennis wordt aangeboden aan de menschheid, die zooals al meer en meer merkbaar wordt juist in deze tijden van gevaar en nood behoefte begint te krijgen aan een meer hechteren grondslag om er haar levens- en wereldbeschouwing op te bouwen.

Ik eindig thans met den innigen wensch, dat het onze Orde gelukken moge werkelijk dat punt te bereiken, hetwelk ik in mijn ideaal schetste en dat de lust, ja de heilige aandrang in ons allen gevonden worde om zelf en in samenwerking met ons, redacteuren van de beide genoemde tijdschriften, er naar te streven, de waarachtige dienaren der menschheid te worden, opdat het Licht moge schijnen in de duisternis en ook velen dat Licht zullen mogen aanschouwen.

Zoo moge het zijn.

Januari 1916. W. E. Asbeek Brusse.

HET RITUAAL VAN DEN PENTAGRAM.

De Pentagram is een figuur van vijf gelijke rechte lijnen, zoodanig getrokken dat zij een regelmatige vijfpuntige ster vormen.

De Pythagoreeërs beschouwden deze figuur als het symbool van volmaaktheid. In de middeleeuwen gebruikten de astrologen en alchemisten haar als een begroetingsteeken, zooals dit met het kruis het geval was bij de Christenen. Evenals men aan het kruis toen een groote magische waarde toekende — denken wij slechts aan uitbanningen van booze geesten door het vertoonen van een kruis

of het maken van een kruisteeken — zoo was dit eveneens het geval met den Pentagram. Eigenlijk zijn het figuren die een eenvoudig loopende beteekenis hebben, nl. het kruis is het symbool van den mensch met zijdelings-uitgestrekte armen, de Pentagram is eveneens het symbool van den mensch waarbij de uiteinden van hoofd, beide armen en beide beenen aangegeven worden door de punten der figuur.

Het is thans onze bedoeling niet hier uit te leggen waarom een figuur als vorm een magische waarde van groote beteekenis heeft. Hier is het slechts te doen om aan te geven de wijze waarop zulk eene figuur op magische wijze gebruikt kan worden. Door op de in het volgend rituaal aangegeven wijzen de figuur in de lucht te trekken, kan men zekere magische effecten teweegbrengen door het verkregen overwicht op elk der elementen.

I

a. Raak uw voorhoofd aan, zeggende Ateh
b. „ „ borst „ „ Malkuth
c. „ „ rechter schouder „ „ ve-Seburah
d. „ „ linker „ „ „ ve-Gedulah
e. Vouw de handen op de borst „ le-Olahm, Amen.
f. Wend u naar het Oosten, maak den Pentagram van Aarde met een geschikt voorwerp (zwaard of staf) en zeg I H V H.
g. Wend u naar het Zuiden, doe hetzelfde en zeg A D N I.
h. Wend u naar het Westen, doe hetzelfde en zeg A H I H.
i. Wend u naar het Noorden, doe hetzelfde en zeg A G I A.
(uitspraak Ye-ho-wan, Adónai, Eheich, Agla).
j. Spreid de armen uit in den vorm van een kruis, en zeg:
k. Voor mij is Raphaël.
l. Achter mij Gabriël.
m. Rechts van mij is Michaël.

n. Links Auriël.

o. Om mij heen vlamt de Pentagram.

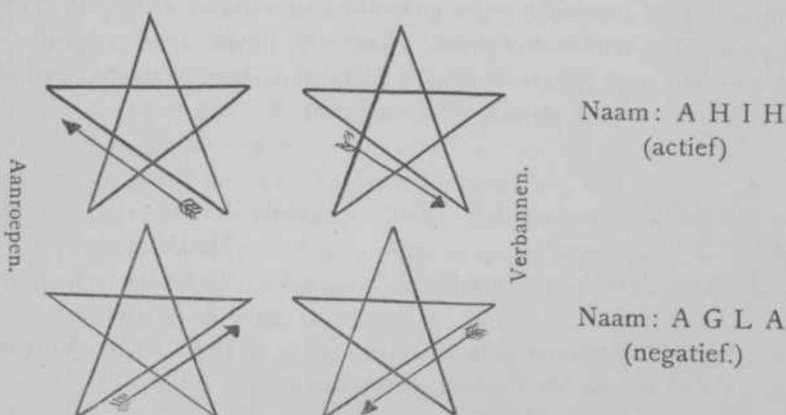
p. En in de Kolom staat de zespuntige ster.

q. (Herhaal *a-e*).

II.

De pentagrammen worden in de lucht getrokken met het zwaard, een staf, of een ander wapen, de namen luide uitgesproken en de teekens gemaakt als in de figuren aangegeven is.

Pentagrammen voor actieve en negatieve invocatie voorafgaande aan elke invocatie.

Maak daarna de teekens van het Portaal: Strek beide handen voor u uit met de palmen naar buiten gekeerd en breng ze dan van elkaar alsof gij een gordijn openmaakt (actief) en breng ze dan weer bij elkaar alsof gij het gordijn dicht laat vallen. (passief).

Vuur-pentagrammen.

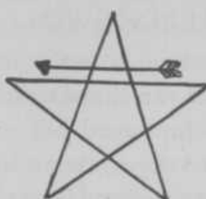
Maak daarna het volgende teeken: Breng beide armen boven het

hoofd en de handen bij elkaar, zóó dat de toppen der vingers en duimen tegen elkaar aankomen en een driehoek vormen.

Water-pentagrammen.

Aanroepen. Verbannen.

Naam: A L (E L).

Maak het volgend teeken: Breng de armen omhoog tot zij op de hoogte der schouders zijn, breng de handen voor de borst, laat de duimen en vingertoppen elkaar zoodanig raken dat zij een benedenwaarts wijzenden driehoek vormen.

Lucht-pentagrammen.

Aanroepen. Verbannen.

Naam: I H V H

Maak het volgend teeken: Breng beide armen buitenwaarts omhoog, de ellebogen haaks gebogen, alsof men een gewicht op de palmen voelde drukken.

Aarde-pentagrammen.

Aanroepen. Verbannen.

Naam: A D N I

Maak het volgend teeken: Breng den rechtervoet naar voren, strek de rechterhand op- en buitenwaarts, de linkerhand naar beneden en achterwaarts, met de palmen open.

A. C.

MAÇONNIEKE SYMBOLIEK EN HET MYSTIEKE PAD.

(Vervolg van blz. 44.)

DE LOUTERINGSWEG [1])

Nu treedt de aangenomen Leerling in het volle Licht
Hem wordt de maat getoond van 't zoo volmaakte schoone leven,
Hij schouwt de onverwelkte Schoonheid blij in 't aangezicht,
Van de beloften, die hem 't vrije werken, denken geven —
Dan neemt hij onversaagd den grooten Hamer van den wil ter hand,
Om door zelf-inkeer sterk, goed werk te doen in vast vertrouwen,
Snel schikken zich de schoone steenen van de Daad tot breed bestand
Van stof, bekwaam om weer opnieuw 't karakter op te bouwen,
En zijn verstand wordt thans de blank geslepen beitel bovenal,
Die al het ware openbaren, al het valsche vlot verwijderen zal,
Wel wetend, waar het al slechts wank'le waar toch wezen mag
Een and're waèreld voor hem open staat, een nieuwe levensdag,
Waartoe de eigen-tucht hem blij den weg zal wijzen,
Tot vasten grondslag waar des werkers Tempel thans zal rijzen.

OVER DEN EERSTEN GRAAD.

Ik heb de aandacht gevestigd op de theorie van het Geestelijk Zelf, en van zijn innerlijke ontwikkeling door middel van het denken, het werken en het toegewijde leven van den persoonlijken mensch, en heb getracht aan te toonen dat de stadiën van het innerlijk leven, zooals die door de mystieken zijn aangegeven, de louteringsweg van het ontwaken en den zelftucht, de weg der verlichting en de weg van eenmaking, van zelfovergave en vereeniging, overeenkomen met de drie graden in de vrijmetselarij en symbolisch worden voorgesteld door de drie inwijdingsceremoniën. Ook heb ik er op gewezen dat iemand alleen de waarheid zijner theorie kan bewijzen door de proefneming voor zichzelf te doen en den beteren weg te volgen in zijn denken, handelen en levensgewoonte. Er wordt thans veel gesproken over het mystieke pad in den Godsdienst en de meeste menschen schijnen te denken dat dit de eenige weg is; mijns inziens echter is de weg van ieder individu op zichzelf staand,

[1]) Vrije weergeving naar het Engelsch door T.

hij verwerft zijn eigen verlossing langs zijn eigen lijn, en er zijn zes duidelijk onderscheiden typen van menschen waaronder zoodanige werkers kunnen worden gerangschikt — heerschers, genezers, menschen van handeling, priesters, wijsgeeren en kunstenaars. Den bijzonderen weg van den godsdienst — van dogma, sacrament en ceremonie — wordt slechts door het priestertype gevolgd, doch zoekenden van al de andere soorten bestaan en komen tot volle uiting.

Iedereen kan vinden wat zijn hart begeert onder deze typen of in tusschenliggende combinaties en ik heb deze theorie eenigszins uitvoerig uitgewerkt in mijn boekje *The Seven Rays of Development*. Het komt mij voor dat het maçonnieke stelsel in het bijzonder geschikt is voor het type van de menschen van handeling, daar zijn symboliek ontleend is aan den werkzamen arbeid van den practischen bouwer, die zijn steenen houwt, zijn grondslagen legt en zijn dak plaatst volgens de ontwerpen, elevatieplannen en specificaties van den O. B. D. H. en van den M. M. binnen in hem, die het Zelf is, de openbaring van de Goddelijke Persoonlijkheid "zetelend in het hart aller schepselen".

De drie fundamenteele krachten van 's menschen natuur zijn die van kennis, handeling en zijn; of bewustzijn, werkzaamheid en levenskracht; in de psychologie intellect, wil en gevoel; in maçonnieken termen wijsheid, kracht en schoonheid: dit zijn de drie krachten der menschelijke drieëenheid, terwijl liefde of barmhartigheid de eenheid vormt. De bijzondere arbeid van den A. L. is de veredeling van werkzaamheid, wil of kracht in ware gedachte, goeden arbeid en schoone levensgewoonten; en de zelftucht of het mystieke pad, weergegeven in termen van handeling, wordt zelfoefening om zich geschikt te maken een helper der wereld te zijn. Want voor den waren A. L. der Grootloge omhoog is de beweegreden voor zijn handelingen, alle menschen met wijsheid te helpen; hij tracht zijn wil in harmonie te brengen met dien van den O. B. D. H., opdat de liefde van het Opperste Zelf jegens de menschen moge uitstralen door middel van zijn persoonlijkheid. Zoo iemand was Generaal Booth, met al zijn fouten; door zijn toewijding werd hij het kanaal voor een waren vloed van energie, die met practische hulp door de duistere plaatsen der wereld stroomde. Het kenmerk

van de werkzame mystieken is dat zij arbeiden voor de wereld en niet voor zichzelf; aan de groote Bron van Kracht kan niets worden ontleend voor zelfzuchtige doeleinden, tenzij tot een prijs die te afschrikwekkend is dan dat wij er ons een denkbeeld van kunnen vormen. Gelijk de symbolische A. L. zijn werktuigen toepast op de moraal, gebruikt de ware A. L. zijn natuurlijke vermogens voor ware gedachte, ware handeling en waar leven, voor het helpen van het ras; dat is het werk waarop de mystieke vrijmetselarij in den eersten graad voortdurend hare pogingen houdt gericht.

De werktuigen van den A. L. zijn zijn vermogen van bewustzijn, werkzaamheid en levenskracht; de B. stelt zijn intellect voor, de G. H. zijn wil en de V. D. M. zijn gevoelens, zooals wij reeds zagen. Het schijnt nauwelijks noodig het punt verder uit te werken daar het vermogen dat bepaalt, ontleedt, denkbeelden helder uit de matrijs der ervaring opbouwt, en alsdan de begrippen schept waarmede de groote gebouwen van wetenschap en wijsbegeerte worden opgetrokken, zekerlijk het intellect is; en niets kon het beter verzinnebeelden dan de B., welke den steenen vorm geeft, de kroonlijsten uithakt en het ornament houwt voor elke proeve van bouwkunst.

Evenals echter de B. de drijvende kracht van den G. H. behoeft om werk voort te brengen, moet het intellect aangezet worden door den wil en daarom wordt de laatste voorgesteld door den G. H., het vermogen van handeling, waardoor de besluiten en conclusies van het denkvermogen practisch worden uitgevoerd. Ten slotte verzinnebeeldt de V. D. M. de gevoelens, de subjectieve zijde van onze vitale en instinktmatige processen, waardoor wij alles meten en schatten en ons bewust worden van onze lichamelijke gezondheid.

Wij moeten leeren deze kracht te gebruiken om onze levensgewoonten te ordenen en te regelen, tot wij een schoone en stralende gezondheid bereiken, evenals een handwerksman zijn bouwmaterialen afmeet met zijn tweevoetmaatstok. De arbeid van den A. L. bestaat dus in het leeren gebruiken zijner werktuigen, het scherpen van den B. van het intellect, het beheerschen van den G. H. van den wil en het juist aanwenden van den V. D. M. van het gevoel; en de methode volgens welke deze wordt verricht, het eerste der verloren gegane geheimen, is de *oefening van concentratie*. Het is waarlijk tragisch dat de Vrijmetselarij in al deze jaren deze bewonderenswaardige

voorschriften heeft neergelegd en toch heeft gefaald om de eene en eenige methode aan te geven volgens welke zij in praktijk kunnen worden gebracht. De ware A. L. moet zich den ganschen dag inspannen om zijn denkvermogen, zijn energie en zijn vitale krachten zoodanig te concentreeren dat zijn gedrag redelijker, krachtiger en gezonder wordt; dat hij, feitelijk, voortdurend wordt tot een krachtiger individu. Wij moeten ontwaken en onszelf in handen nemen; niet langer onze gedachten tweedehands aan andere menschen ontleenen, niet langer als zwakkelingen ons laten drijven door de winden van het toeval, niet langer toestaan dat mode en ijdel gezelschap onze levensgewoonten voorschrijven. Wij zijn slaven geweest en moeten vrij worden — vrije metselaars.

De wijze om de oefening van concentratie te beginnen, is U te herinneren, dat gij uw geheele aandacht den ganschen dag door schenkt aan al wat gij te doen hebt. De aandacht moet eenpuntig worden, gelijk de Oosterlingen zeggen, en uw aandacht moet worden vastgehouden op dàt waarmede gij bezig zijt, onverschillig hoe triviaal of vervelend het moge schijnen. Het is gemakkelijk genoeg, het denkvermogen te vestigen op hetgeen onze belangstelling wekt, doch wij moeten leeren in staat te zijn het te concentreeren op al wat wij willen, en alle kleine onbelangrijke levensplichten zijn het materiaal waarop wij ons moeten oefenen; op deze wijze leeren wij ze steeds sneller en volmaakter te vervullen en daardoor bereiken wij meer. Een ding moet volledig verricht worden, als onze bijdrage tot het werk van de wereld en daarna moet het uit ons denkvermogen verdwijnen. Wat de moeite waard is om gedaan te worden, is waard, goed te worden gedaan; en het is een kwestie van ondervinding dat het werk dat het meest strijdig is met onzen aard, dragelijk wordt wanneer wij de bevrediging hebben verkregen dat wij het volmaakt verrichten. Door aanhoudende oefening op deze wijze, zullen wij bevinden dat ons denkvermogen in staat wordt zich te vestigen op alles waarop wij het richten, dat wij onze dagtaak met steeds toenemende snelheid en bekwaamheid zullen vervullen en dat wij daardoor tijd zullen winnen voor dingen waarin wij werkelijk belang stellen. Een gelijksoortige methode van concentratie moet gebezigd worden als wij denken, opdat wij alles kunnen uitdenken tot den grond toe; dit is moeilijker dan het concentreeren

op handelingen, daar wij niet de bewegingen van het lichaam hebben, waarop wij onze aandacht kunnen vestigen, maar het moet gebeuren, willen wij den B. van het intellect scherpen. Als wij lezen en onze aandacht vliedt heen, zoodat wij de beteekenis der woorden niet in ons opnemen, moeten wij haar grijpen en terugbrengen en dwingen de geheele passage opnieuw te lezen.

Het is duidelijk dat het geen nut heeft te lezen wanneer wij niet begrijpen wat de schrijver tracht ons mede te deelen. Voor het oefenen van het denkvermogen is eenige geregelde studie noodzakelijk, het vermogen om een onderwerp door en door te omvatten, moet worden verkregen; als dat vermogen eenmaal verworven is, kunnen wij het op iedere zaak richten en alles leeren. Ik geloof dat het meest practische is om de wetenschappelijke studie op te vatten van datgene wat in het leven onze taak is; inderdaad is dit voor een zakenman bijna een noodzakelijkheid tenzij hij wenscht achter te blijven in de evolutie van het ras. Is het ons werk aan het hoofd van een huishouding te staan, dan kunnen wij bestudeeren hoe een huishouding moet worden gevoerd, en tegelijkertijd ons denkvermogen oefenen. Zijn wij vrij te kiezen, dan kunnen wij een onderwerp nemen waarin wij werkelijk belang stellen en er van te weten komen al wat er over te weten is. Indien wij in dit leven onze intellectueele vermogens aankweeken, zelfs als wij daar niet toe gedreven worden, zullen wij in onze toekomstige levens daarmede terugkeeren, om zoo te zeggen gereedgemaakt, en zullen wij geboren worden met bekwaamheid. Slechts door zoodanig hard werken wordt het intellect geoefend, de B. van den A. L. gescherpt, en de G. H. aangevat en op juiste wijze gebezigd. Als wij, in antwoord op deze wenken, het gevoel hebben dat het niet meer onze wensch is, ons denkvermogen te oefenen, of te trachten ons werk goed te doen, kunnen wij er zeker van zijn dat onze 24 D. M. van het gevoel geheel buiten evenwicht is; want ieder wijs mensch gevoelt in merg en nieren dat reine liefde, ware gedachte, goed werk en bekwaamblijven de eenige dingen zijn, waarvoor het waard is te leven.

Willen wij onze gevoelens zoodanig regelen dat zij ons een waren maatstaf geven van de betrekkelijke waarde der dingen, dan moeten wij de schoonheid van een volmaakte gezondheid aankweeken door de behoorlijke regeling onzer levensgewoonten; want het is onmogelijk

ons beste werk te verrichten, of onze beste gedachten te denken in een ongezond lichaam en brein. Door ziekte, vermoeienis of slechte voeding, wordt ons gewaarwordingsvermogen verwrongen, wij kunnen dan noch het goede willen noch het ware bevatten en onze ziel verkeert in diepe duisternis. Wij moeten stralend gezond worden, omdat dit de voornaamste voorwaarde is voor alle veilige en gezonde geestelijke ontwikkeling; aldus wordt de grondslag waterpas gelegd voor den tempel van den waren vrijmetselaar. Matigheid in alle dingen, "niets te veel" gelijk de Grieken zeiden, is de levensregel; als wij die volgen zullen wij alle vitale processen in ons tot harmonie brengen en de V.D.M. van het innerlijk gevoel, welke van die processen afhangt, zal geregeld worden door de rhythme van gezondheid en schoonheid en ons de werkelijke waarden van alles geven.

Sinds onze vroegste jeugd werden ons de regels voor de gezondheid geleerd; thans moeten wij trachten onze aandacht te vestigen op het in praktijk brengen daarvan; geen zwaar voedsel meer, geen sterke dranken, benauwde kamers, late uren, overgeven aan eigen begeerten of uitspattingen van eenigerlei aard. Het ware ascetisme, dat beteekent de oefening van een athleet, het ware eenvoudige leven, is de weg tot de stralende gezondheid van vitale schoonheid; en door dezen tucht alleen wordt het lichaam tot de zuil van schoonheid in den tempel des geestes. Deze zelf-oefening komt ten slotte slechts hierop neer dat wij voortdurend pogen onze gewoonten van gedachte, arbeid en leven om te zetten in andere, een die meer wijsheid, kracht en schoonheid ten toon spreiden. Niets zou gezonder en redelijker kunnen zijn; dàt is de taak voor de vervulling waarvan wij hier zijn gekomen en door onzen wil in deze richting te wenden, brengen wij hem in harmonie met den wil van den O.B.D.H. en volbrengen wij het doel van ons bestaan. Hierin ligt het ware geheim van het geluk, waarvoor geen andere in de plaats kan worden gesteld.

Wanneer de A. L. zijn werktuigen van intellect, wil en gevoel heeft vermeesterd door den zelftucht van het pad van loutering, zal hij in staat zijn de bewonderenswaardige voorschriften, in het rituaal neergelegd, in praktijk te brengen. Door concentratie of gedachte zal hij in staat zijn "meer in het bijzonder die vrije kunsten en wetenschappen te bestudeeren welke binnen zijn bereik liggen".

Door concentratie op handeling zal hij in staat zijn "zijn plicht jegens zijn naaste te vervullen door met hem te handelen op den winkelhaak en hem alle diensten te bewijzen welke rechtvaardigheid of barmhartigheid mogen eischen". Door concentratie op het regelen van zijn levenswijze zal hij "een zoodanige voorzichtige en goedgeregelden methode van tucht volgen als het beste zal leiden tot het behoud van zijn lichamelijke en verstandelijke vermogens in hun volste kracht". Het is duidelijk dat ik bij het aangeven van de methode van concentratie, geen duimbreed ben afgeweken van de leering van den grooten man die het rituaal samenstelde. Aldus maken wij ons gereed voor de ware inwijding als A. L.'n der Groot-Loge omhoog, welker leden immer arbeiden om de menschen te genezen, te helpen en te verlichten. Met dit groote doel voor oogen, tracht de getrouwe vrijmetselaar altijd om in den tempel van zijn karakter de cardinale deugden op te bouwen : matigheid van lichaam, kracht van ziel, overleg van denkvermogen en rechtvaardigheid van geest. Hij draagt er in het bijzonder zorg voor die waarlijk maçonnieke sieraden, welwillendheid en barmhartigheid, in hun volle glorie te handhaven, en zijn aandacht wordt speciaal en met kracht gericht op geheimhouding, getrouwheid en gehoorzaamheid. Zij, tot wie dit maçonnieke stelsel van geestelijke ontwikkeling spreekt en die in zich den wil kunnen gevoelen het te volgen zoolang zij leven, zullen bevinden dat de methode van concentratie een reusachtige hulp is om die zelf-oefening te bereiken welke den eersten stap op het Pad vormt. Zij zullen die methode tot de hunne maken en arbeiden met onwankelbare kracht. *(Wordt vervolgd.)*

OORSPRONG EN OUDHEID DER GEWIJDE SCHOLEN.

(*Vervolg van blz. 48, 6en Jaargang*).

De lessenaars moesten hebben uitgesneden Apostelen, Martelaren, Profeten, en hun "wijze spreuken"; en in een dezer Ms. wordt Engeland genoemd in verband met vier kronen, vier maagdelijke martelaren, en hunne legenden [1]). Behalve dat deze beker voorkomt

---

[1]) *Freem. Quart Mag.*, 1853; ook *Canadian Craftsman* 1892.

in de Glastonbury-legende en het verslag der Avonturen van Koning Arthur, is er ook sprake van een saffieren beker in het klooster van Richeneau, aan het meer van Constanz, gesticht door Karel Martel in 725; ook wordt een derde beker genoemd, welke van het Oosten zou zijn medegebracht door de Kruisridders naar Genua; men meent thans dat deze van groen glas was vervaardigd.

Een Benedictijner monnik van St. Werburgh in Chester, waar het Polychronicon werd samengesteld, dikwijls aangehaald in de Guild Ms. van Hy. Bradshaw, die in 1513 stierf, heeft eenige denkbeelden die veel met de Graal-legende overeenstemmen; hij beschrijft het feest van Koning Ulpha in de Abdij van Ely, toen zijn dochter Werburge den sluier aannam. Het verhaal is ook in den trant der Maçonnieke Constituties.

De getuigenis van Titurel laat ons veel goeds denken van de Tempelieren; toch is het ook mogelijk dat eenige der Preceptorijen Oostersche Riten en Symbolen hebben ingevoerd. Von Hammer verklaart, en dit wordt bevestigd door Hallam en andere schrijvers, dat in verschillende Preceptorijen hun meest verborgen plaats (crypt) indecente gebeeldhouwde symbolen bevat, zonder dat hij deze in bijzonderheden beschrijft. Een dezer is een vrouwelijke figuur, in elke hand een staf houdende; bovenop den eenen bevindt zich de zon, op den anderen de maan, terwijl aan hare voeten de vijfpuntige ster en andere symbolen zijn. Dit is Basilideesch en er bestaan aanduidingen dat de Tempelieren een verklaring bevestigden "bij Zon en Maan". Addison vermeldt een koperen medaillon, dat aan een ketting om den hals moet worden gedragen, en dat in Frankrijk was gevonden; het bestaat uit de dubbele gelijkzijdige driehoeken dooreengestrengeld en omsloten door twee cirkels, en in het midden is het lam en de banier van den Tempel. Clavel, aangehaald door Oliver[1]), zegt dat men in de 17e eeuw in het graf van een Tempelier in Duitschland, die kort voor de ontbinding der Orde stierf, vond: "een steenen kubus, waarin waren gegrift de winkelhaak en de passer, de pentalpha, de hemelbol, een vijfpuntige ster en verscheidene andere sterren". Eliphas Levi vermeldt dat "een doos werd gevonden in de ruïnen van een oude Commanderij, waarin zich een

---

[1]) *Hist. Land.*, II blz. 355, Londen 1846.

figuur van Baphomet bevond. Deze had een gebaard gelaat met een vrouwelijk lichaam. In de eene hand hield zij de zon, in de andere de maan, aan kettingen". Von Hammer deelt mede dat de Tempelieren-kerken te Erfurt, Schoengraben en Praag dergelijke symbolen bevatten, winkelhaak, waterpas, driehoek, passer, passer met quadraat, dooreengestrengelde driehoeken, de vlammende ster, het Tau-kruis van Egypte. Dit alles bevestigt de veronderstelling van Gnosticisme, doch die versiering kan ook afkomstig zijn van de Metselaars die de kerken bouwden; en de symboliek heeft evenals de Receptie van een Tempelier, punten van overeenkomst met de Vrijmetselarij. De Tempelieren waren groote bouwers, en Jaques de Molay haalde den ijver van zijn Orde in het decoreeren van kerken aan in het proces tegen hem in 1310; vandaar moet het verband dat men acht te bestaan tusschen Tempelarij en Vrijmetselarij een grond van waarheid bevatten. Volgens een Fransche lezing van de Compagnonage stelde tijdens een twist, een afdeeling zich onder de bescherming van Jaques de Molay, den Meester, die werd verbrand op een eiland in de Seine in 1314 door den boosaardigen schurk Philips den Schoone. Nicolaï, aangehaald in *Acta Latamorum*, verzekert ons dat er in Italië verscheidene kerken zijn die vroeger tot de Tempelieren behoorden, welke den naam "l'église de la Mason" behouden hebben, als afgeleid van: de tafel, Masa, een club die gedekt werd door een Staf of knots. Doch Paciandi meent dat de afleiding komt van Magione, daar de plaatsen werden gebruikt als woonplaatsen: er zijn er enkele zoo in Frankrijk evenals in Italië. Behalve de reeds genoemde symbolen vermeldt een oud schrijver, Assemani, een schild, waarop het lam, de beker en twee gekruiste toortsen. Het laatste was een Mythraïsch symbool, en de kelk of beker was een algemeen zinnebeeld der Orde. Zij gebruikten het Malthezer-kruis, het gelijkarmige kruis, het Latijnsche kruis, het patriarchale kruis; later namen zij den Adelaar als een symbool aan. Onlangs heeft een lezing van Br. F. F. Schnitger aangetoond, dat de meeste der Beschuldigingen van 1310 te verklaren zijn door een kwaadwillige uitlegging van ceremoniën in zwang bij den Maçonnieken tak der Orde in de laatste eeuw.

Er is in Frankrijk een lichaam waarvan Philips van Orleans de Groot-Meester was in 1705, hetwelk er aanspraak op maakt, de

voortzetting der Orde te zijn; [1]) in Portugal veranderde het zijn naam in Ridders van Christus; in Schotland behield het zijn naam, dank zij de oorlogen welke Bruce voerde tegen Engeland, en in Hongarije bleef het in naam bestaan.

Frater Ladislas de Malczovich, van Boedapest, maakte een studie van de geschiedenis der Tempelieren, en spoorde hun Banieren, Insignes en Zegels na; hij verdeelt deze in drie tijdperken: 1. Het *Beauséant*, van zwart en wit, was het wapen der Hospitaalridders van St. Johannus voor de oprichting der Tempel-Orde, en dit zijn bovendien hun kleuren. Doch toen hun werd toegestaan een Rood Kruis te voeren, namen zij het *Vexillum Belli* aan, een wit wapen met een rood kruis; en zij hechtten toen een geheim Mysterie aan het oude zwart en witte schild, met een gewoon kruis. In het derde tijdperk gebruikten zij het Malthezer kruis, in plaats van het gewone kruis.

Er waren ook drie tijdperken in de Zegels. Het eerste was twee Ridders op één paard. Dit wordt vervangen door het hoofd van Christus met doornen gekroond, en het heeft drie sterren, in een driehoek geplaatst. Het laatste zegel wordt gevonden ongeveer ten tijde van de ontbinding der Orde; het is een enkelhoofdige adelaar met uitgespreide vleugels, op een hooge rots en ten hemel opziende; aan den top is een klein Malthezer kruis en twee sterren.

Van hun kruisen vinden wij de volgende in gebruik: — het Malthezer, het verlengde kruis; het patriarchale kruis; ook een gewoon gelijkarmig kruis met een bom in het midden dat het roode kruisbanier vasthoudt.

In de heraldiek gebruikten zij de gekruiste toortsen, een kelk en Agnus Dei op een schild. Er zijn verschillende voorbeelden in de Beeldhouwkunst welke de belangrijkheid van het Kelk-symbool bewijzen; in sommige gevallen vindt men voorstellingen van Ridders die den kelk omhoog houden, ook is er een voorstelling van twee dienende broederen met een arm om elkaar heen, terwijl de rechterhand der eene figuur den kelk houdt en de andere een boek onder den arm heeft, dat men beschouwt als betrekking daarop hebbende, en één zijnde met den kelk der Graal.

---

[1]) Zie *Ars Quat. Cor.*, IX, Yarker.

1e Tijdperk: Beauséant. Zwart en Wit. Beteekenende: dood aan de afvalligen, vriendschap aan de Christenen. *Zegel:* Twee Ridders op één paard.

2e Tijdperk: *Vexillum Belli*, Wit met eenvondig rood kruis. *Zegel:* Hoofd van Christus, beteekenende: Soldaten van Christus, strijdende voor het kruis.

3e Tijdperk: Banier, Wit met gewoon rood Kruis. *Zegel:* een Adelaar. De onafhankelijke en hooge poliliek der Orde.

De Fransche Tempelieren aanvaarden een Evangelie genaamd het *Leviticon*, waarvan zij beweerden dat het ontdekt was in den Tempel te Parijs met andere dingen; en Heckethorn verklaart dat het samengesteld was in de 15e eeuw door een Griekschen monnik Nicephorus, die trachtte Mohamedaansche leeringen met het Christendom te vereenigen.

DICHTERLIJK GNOSTICISME, TROUBADOURS, "SCIENCE GAIE".

De vervolging der Verlichten door de Kerk van Rome maakte verschillende vermommingen der Sectariërs — Dichterlijke, Artistieke, Theosofische en Hermetische — noodzakelijk, en het kon ook niet anders; de menschheid, abstract genomen, laat zelden dat wat zij weet dat waar is, varen en neemt maatregelen om het door de eeuwen heen over te brengen; de waarheid sterft nimmer. Een der middelen welke werden aangewend was, om te spreken of te schrijven in een taal welke voor dubbele uitlegging vatbaar is, de eene bedoeld voor den gewonen hoorder en de andere voor den Ingewijde die den Sleutel der vertolking bezat. Maçonnieke Ms. noemen dit de kunsten der Logica en Rhetorica. Deze gewoonte heerschte ongetwijfeld in de oudste tijden en de Mythologie, het kabalisme enz. zijn er voorbeelden van. Heckethorn vermeldt zekere "Ridders van de Zwaan", die op deze wijze zongen in het begin der 12e eeuw en dezelfde schrijver merkt op dat de Minstreelen en Troubadours van Frankrijk verdeeld waren in vier graden. Het is zeer waarschijnlijk dat vele onzer eigen noordelijke minstreelen van den tijd der Culdeeën, die bestonden tot de vervolgingen der Tempelieren, een anti-pauselijk programma verbreidden en ingewijd waren in de geheimen der Vasteland-Minstreelen ten tijde van Wycliffe en later.

De artistieke deelname in deze propaganda blijkt uit de wijze waarop de ondeugden van geestelijken en monniken gehekeld werden door steenhouwers en houtsnijders, zooals in de worsteling van een aap die de Hostie draagt; een non in de vurige omarming van een monnik, of een paus onder de verdoemden. [1])

Gabriël Rosetti [2]) toont aan dat de wijze van schrijven waarover wij spreken, uit het Oosten werd ingevoerd door de Manicheeërs, door welke het weer overgebracht werd aan de Cathari, Albigenzen, Ghibellijnen en Tempelieren, die het verspreidden over Europa. Zij beschouwden de logica als de wetenschap om gedachte op verfijnde wijze uit te drukken. Door deze schrijfwijze ontstonden vele vervolgingen, doch het Pauselijk Conclave besloot eindelijk er de oogen voor te sluiten liever dan de allegorie aan de geheele wereld bekend te maken. De Hervorming maakte dat verscheidene Mystieke Genootschappen, welker leering thans tot ons is gekomen, de vrijheid kregen in de wereld op te treden. Met het doel zijn meeningen te staven haalt hij veel aan uit Dante, Petrarcha, Boccacio en andere dichters en schrijvers der Middeleeuwen en komt tot de conclusie dat er drie voornaamste takken van Sectariërs bestonden, welke hun Leerlingen onderrichtten door een geheime Inwijding van zeven of negen graden, volgens den Ritus of de Secte. De gebruikte allegorie was vaak die eener reis, en het gaan op een pelgrimstocht naar den tempel van St. Johannes beteekende een volgeling der Tempelieren te worden; het gaan naar St. Jacobus in Galicië beteekende te behooren tot de Albigenzen; en naar St. Pieter te Rome tot de Ghibellijnen; als de Albigenzen over het eerstgenoemde spraken, drukte zij daarmede Geloof uit, over het tweede Hoop en over het laatste Barmhartigheid. Wij vinden een Oosterschen pelgrimstocht in Boccacio's *Filocopo*, hetgeen beteekent een jonge handwerksman; zeven gezellen komen in dit verslag voor; de namen van vier zijn reeds bekend aan den Pelgrim en stellen de hoofddeugden voor; de andere drie zijn onbekend tot hij zijn reis, of inwijding, volbracht heeft, waarop blijkt dat zij Geloof, Hoop en Barmhartigheid zijn; dit is een toespeling op de oude ladder der

---

[1]) *Hist. Freem.* J. G. Hindel, Londen 1869.

[2]) *Disq. on the anti-papal spirit which produced the Reformation.*

Mysteriën van 3, 7 of 12 treden. Het doel was, een Christelijk Jeruzalem te stichten om met Rome te wedijveren; en de allegorie maakt dikwijls toespelingen op het herbouwen van Jeruzalem en den terugkeer van zijn volk; de latere Hervormers steunden op hetzelfde denkbeeld gelijk wij zullen aantoonen.

Uitvoeriger is dit behandeld in een vorig boek en de ruimte laat niet toe dat wij er thans meer over zeggen. [1]) Een scherpzinnig en geleerd geschiedkundige deelt deze opvatting over den geest des tijds en schrijft het volgende waarin hij op de Vrijmetselarij doelt. [2]) "Wat betreft den oorsprong van dezen esoterischen invloed kan de onpartijdige geschiedkundige onderzoeker er niet aan twijfelen, welke motieven of opvattingen sommige ook mogen hebben, om het feit te ontkennen, of zijn echtheid in twijfel te trekken, dat de Orde der Tempelieren het kanaal was waardoor dit genootschap in zijn ouden en lang bewaarden vorm, in het Westen werd ingevoerd. De godsdienstige Maçonnieke symbolen kunnen worden verklaard door de Salomonische tradities in verband met de stichting der Tempelieren en inderdaad kan het voorkomen dezer symbolen worden nagespeurd in andere gedeelten van heilige schriften en andere deelen der gewijde geschiedenis, en men kan ze zeer goed op Christelijke wijze vertolken. Sporen dezer symbolen worden gevonden in de monumenten van de oude Germaansche architectuur der Middeleeuwen".

Rosetti is van meening dat Barbarossa, Hendrik VII en Frederik II de leidende personen zijn waarop in de dubbelzinnige taal van Dante's werken wordt gedoeld. De laatste was de kleinzoon van Frederik Barbarossa (Rood Baard) die stierf in Syrië aan het hoofd van 150.000 Kruisvaarders. De Pausen deden tot driemaal toe den kleinzoon in den ban; door Matthew Paris werd hij genoemd het "wonder der wereld" (Stupor Mundi et *immutator Mirabilis*) en waarlijk dat was hij — hij werd verdacht een ketter te zijn, zelfs een Mohamedaan, was de erfelijke Koning van Sicilië, de laatste Christelijke Koning van Jeruzalem, de laatste die het Heilige Land regeerde of een kroon droeg in de Heilige Stad; degene die het meeste succes had van

---

[1]) *Notes on Sc. and Relg. Mysteries*, 1872.

[2]) *Philosophy of History*, Fredk. von Schlegel, blz. 456.

alle kruisvaarders sinds Godfried van Bouillon, en die Jeruzalem door politiek veroverde; in den ban gedaan werd omdat hij daarheen ging; eveneens omdat hij terugkwam; in den ban gedaan als een Sectariër waarvan de Paus hem beslist beschuldigde; en er bestaat een fabel van 1738 van Johannis van Florence, waarin hij genoemd wordt een man "die hield van *zachtzinnige taal*". Zonder twijfel was het deze man die Morin in 1767 aanzag voor Frederik II van Pruisen in den Ritus van Hérédom, waarover later meer.

Wij zeiden reeds dat de wijze om de dingen dubbelzinnig uit te drukken onderwezen werd als een deel van het "Trivium", en Dante van wien men veronderstelt dat hij een Leeke-broeder der Tempelieren was vertelt zelf aan Con Grande dat op de "Divina Comoedia" vier sleutels van vertolking kunnen worden toegepast — de letterlijke, allegorische, zedelijke en mystieke. Hij spreekt van Christus als "Hem onzen Pelikaan", een Egyptisch Symbool uit den Sothischen cyclus; in mystieke taal heet het dat deze vogel elke 1260 jaar vliegt om het altaar der Zon te Heliopolis, waar hij door vuur verteerd wordt en uit zijn eigen asch het leven herkrijgt. Volgens Ozanam, een Roomsch Katholiek, volgt de "Divina Comoedia" dezelfde lijnen als een Inwijding in de Mysteriën van Egypte. Vecchioni, voorzitter van het Opperste Hof in Napels, deelde deze opvatting en trachtte te vergeefs een boek daarover uit te geven om te bewijzen dat die Inwijding was overgeleverd door wijsgeeren en dichters en dat de "Divina Comoedia" gemaakt was volgens het plan van een *Teletes*, eindigende in een *Eposis*, of goddelijk visioen. Loiseleur, een Fransch schrijver, is van meening dat de leeringen der Secten in nauw verband staan met de Euchiten en zoowel de Cathari als de Tempelieren omgordden zich met een wit koord gelijk de Hindoesche en Perzische Mystieken.

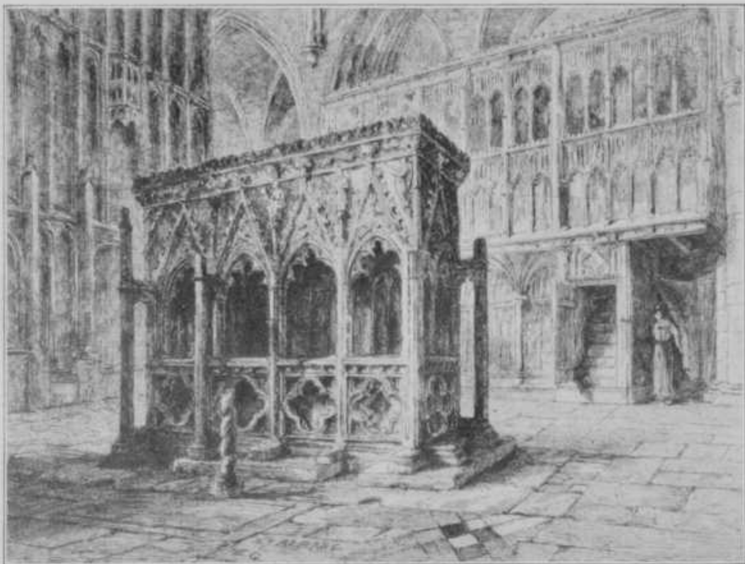
Zij gebruikten ook "Symbolische leeftijden", zooals gedaan wordt om graden aan te geven. Reghellini van Scio behandelt Dante als een Kabalist en Rozekruiser. King[1]) haalt het 18e canto aan van "*Purgatorio*" als "vol van de diepste symboliek waarop de Vrijmetselaars voor zichzelf aanspraak maken", n.l. de Keizerlijke adelaar, de mystieke ladder, de roos en het kruis, de pelikaan, het avondmaal van het lam, de zuilen van Geloof, Hoop en Barmhartigheid, zekere symbolische kleuren, letters en geometrische figuren zooals punt cirkel, driehoek en vierkant, het met de voeten treden van

kroon en mijter, de *Vita Nuova* en het *Convito* of Banket zijn beide even mystiek. Hieraan kunnen wij toevoegen de Aanroeping der Goddelijke wrake over de vernietiging der Tempelieren en de keuze van St. Bernard tot Hoogepriester. [1]) Het is echter niet de Metselarij van het Gilde maar datgene wat er aan werd toegevoegd.

J. Cooper-Oakley heeft eenige gewichtige opmerkingen over de Troubadours, die ongetwijfeld de dichters van de ketterij der Albigenzen waren, en haalt het Parijsche werk van Baret aan uit 1867 over de volgende scholen, welke alle weder onderverdeeld waren in groepen: Die van Aquitaine; van Auvergne; van Rodez; van Languedoc; van Provence. En geclassificeerd als: De Galante; de Geschiedkundige; de Didaktische; de Satirische; en de zuiver Theologische. Ook als Mystieke en Hermetische. Aroux toont aan dat hun "Hemelsche Ridderschap" ontleend was aan het „Evangelie der Albigenzen", wier Evangelie weder was ontstaan uit de Manicheesch-Marcioonsche traditie. Deze Albigenzen waren hetzelfde als de Cathari, en de Troubadours waren de schakels die de geheime leering van het eene lichaam naar het andere overbrachten." Zoo ziet men ze beurtelings allerlei gedaanten aannemen als handwerkslieden, colporteurs, pelgrims, wevers, zwervers .... en beroofd van het recht om te spreken, namen zij hun toevlucht tot zingen en zongen zich aldus vaak naar de gevangenis of den brandstapel".

Onder de meest beroemde der Troubadours was Alphonso II, koning van Arragon, 1162-1196. Peter II van Arragon was de voornaamste bondgenoot der Albigensen en Troubadours en in 1213 offerde hij edelmoedig zijn leven voor hun zaak in den slag van Murat. Vluchtend uit hun verbrande en bloedige haardsteden haastten niet weinigen zich naar het Hof van Arragon, waar zij zeker waren van bescherming. Ticknor zegt in zijn *Hist. Spanish Literature*, Londen 1849: "Godsdienstige Romans werden geschreven in den vorm van Allegorieën, zooals de 'Hemelsche Ridderschap', de 'Christelijke Ridderschap', de 'Ridder van de Heldere Ster'; en de 'Hemelsche Ridderschap' van Hieronimi de San Pedro (Valencia, 1554) gebruikt titels als (1) 'De Wortel der geurende Roos' en (2) 'De Bladeren der Roos'." In de Paden der Dervisten heet het dat de candidaat "de roos neemt" van het Pad. *(Wordt vervolgd.)*

[1]) *Theos. Rev.* VIII, Cath. Hillard.

De Graftombe van St. Alban.